

ABONAMENT
 Pe un an . . . 120 Lei
 Pe jumătate
 de an . . . 60 Lei
 Exemplarul . . . 3 Lei

RUMANIANUL

Organ al Partidului Național Tărănesc Arad

REDACȚIA
 ARAD,
 Str. Meșianu No. 1
 ADMINISTRAȚIA
 Strada Meșianu No. 1

53 On. Biblioteca Universității din Cluj
 ex.
 Cluj

Trecutul, ce ușor se uită!

Abea ne văzurăm trecuți dincoace de zidul, care înconjora regatul puterii, în care se lăfăiau, neturburați, stăpânii de eri; abea începusem să uităm mizeria la care ne condamnaseră, stăpânii de eri, dușmanii noștri de totdeauna; abea prinseserăm și noi nișcă putere după o istoveală ucigătoare de ani înșiruți de-alungul vieții noastre întocmai ca zalele lanțului ce ne lega; abea ne puseserăm umfiri, adunându-ne toate puterile sleite de amarul ce ne rodea conștiința cinstită, pentru a reclădi, în grabă, tot ce ni se dăduse ruinat, și iată-ne iar apropiați de punctul de pornire. Mi se pare că văd, pe aici pe la noi, din nou moleșeală, din nou desgust; mi se pare că văd iarăși energiile, cari păreau a fi oțelile într'un moment dat, pierzând din tensiune.

Mi se pare, cu'n cuvânt că cei care-și luaseră asupra lor, aci la noi, anumite sarcini, își uită de angajamentele lor. Se lasă influențați de javrele de eri, se lasă orbiți în acțiunea lor, care trebuie să fie purificatoare, de strălucirile exterioare, cari li sunt purtate sub ochi de samsarii cari își pierdura solul de sub picioarele strivitoare de conștiinți.

Ce-am fost și ce suntem?! Aduși prin triumful democrației, trebuie să avem înaintea ochilor adevărul că n'am devenit aristocrați, nici stăpâni, ci, pur și simplu, rămânând același element de ordine, de cinste și inimă, ni s'a dat numai teren de activitate, pentru a capitaliza valorile reale din noi în folosul colectivității care ne-o cere, ne-o impune aceasta.

Am fost jucării în mâna ticăloșilor, cari își făceau spectacole din agoniile noastre, iar injecțiile ce ni se administrau erau numai pentru a prelungi svărcolirile cari procurau plăceri sadiste. Nici nu bănuiau ei că ne amplifică puterile cari ne vor face stăpâni asupra lor. Căci, prin cinstea și dragoste de dreptate și adevăr suntem, totuși, și noi stăpâni de-asupra ticăloșilor și celor ce le-au comis.

Dacă javrele își împart rămășițele cu noi, pela dineuri, soireuri și ceajuri, este că vor să ne ametească, pentru a cădea în aceleași păcate ale neglijenței, pentru că, otrăviți de poftele, ce se trezesc în noi la lumina orbitoare a becurilor, să cădem în păcatele care-i desființă pe ei. Și în desonoarea necinstea, celui în care-ți puseși încredere oarbă, se va spăla vicul celui în adevărat păcătos.

Este recent în amintire avertismentul primului ministru al țării: „cu un ceas mai de vreme la datorie!” Se adresase unui prefect dar îi sunase acest avertisment și celui din urmă ampoliat.

Datoria mai presus de toate. Lingărele celor cari ne sfidau eri, prietenii lor, sunt suspecte, ceajurile lor pot fi otrăvitoare. Să nu se uite că ei ne pregătesc acelaș drum pe care noi îl părăsiserăm și să nu se uite că făruriile lor, pe cari ni le lămbie să le lingem azi, mâine, când situația se va fi schimbat, cu mai multă plăcere se vor întinde cănilor răioși, decât nouă, aceia pe cari ne curtenesc azi.

Sau poate biciul și cravașa numai, aplicată din când în când, ar putea păstra amintirea? Noi, Românii, suntem mai subtili, cred, și o chemare la realitate poate fi suficientă și eficace.

Contribuabili și contribuții.

Idea de stat a adus cu sine și idea susținerii statului care se creiază. Avantagiile care decurg din această asociere sunt atât de mari încât susținerea ei este considerată ca moment principal, cheltuielile necesare asigurării existenței sale stabilindu-se în prealabil stabilirea veniturilor cari să le acopere. Nici odată, de când ideea de stat a învins, nu s'a discutat dacă este necesară menținerea acestei organizațiuni sau ar fi mai bine să se lichideze. Principiile cari stau la baza organizațiunii de stat, deși complexe, uneori atât de complexe, încât foarte greu pot să-și găsească o bună înțelegere la inteligențe mai sărace, au găsit totuși explicație justă în toate stratele sociale, care dovedesc aceasta prin contribuțiile lor la susținerea ei. Dacă cotele sunt socotite uneori prea mari, aceasta nu însemnează că membrii nu vor să contribuiească în proporții echitabile, la acoperirea lor.

În epoca democrațiilor, aceea pe care o trăim noi, se pare că stratele cele mai bine situate ale societății, acele care ajung mai lesne la câștiguri enorme, nu vor să-și ia angajamentul de a suporta în mod echitabil cota parte a cheltuielilor susținerii organizațiunii de stat. Și tocmai pătura aceea caută să se sustragă, în mod nu prea onorabil, care, prin rolul ce i se atribuie, are sarcina conservării morale a organismului statului, pe care o asigură prin importanța justiției, care, la rândul ei, se sprijinește pe dreptate și adevăr. Este pătura juristilor, în speță a avocaților, cari militează mai mult, și nu-i vorbă cu succes, pe lângă menținerea societății în actuala sa organizațiune colectivă. Cu prea puține onorabile excepții, aproape toți se sustrag dela contribuție. Aceasta s'a dovedit mai cu seamă în ultima sesiune de impuneri. Acum când guvernul țării, pentru a asigura poziția pe care țara o ia în concertul economic al Europei sau lumii, dacă vreți, are mai multă nevoie de acoperirea reală a prevederilor bugetare.

Păturile oropsite ale funcționarilor particulari și de stat, aceia, deci, cari prin munca lor istovitoare, asigură trai economiei publice și administrației statului, se resemnează. Avocații, cari printr'un singur proces dau lovituri de milioane, se sustrag făcând declarațiuni fără nici un scrupul. Fondul impozabil, stabilit după declarația impozabilului, câte odată prezintă aspecte și variații foarte bizare. Funcționarul, micul funcționar, rupt, gol, flămând, dar cinstit, dispune de un fond impozabil mai mare decât avocatul luxos, burtos și sătul, însă... dar să nu pronunțăm cuvântul, desgustă.

Nu generalizăm. Cunoaștem mizerii și printre avocați. Cinismul însă, cu care unii avocați și-au făcut declarațiunile și protestările lor, față de impozite, întrece orice închipuire. Ex. Dr. W. avocat în Arad, cu birou care aduce venit încât face pe mulți avocați mărunți să suspine gândindu-se numai, cu automobil luxos, etc. declară venit anual de Lei 100—120.000. În acelaș timp funcționarul A. cu venit real de Lei 86.000 constituit de salariul său lunar plătit de stat, declară

această sumă ca fond impozabil. Acest funcționar cu un venit mai mic cu 14.000 lei anual decât a avocatului W. abea își asigură existența de pe o zi pe alta, până când d. avocat W. se plimbă'n automobil de lux, locuiește într'un palat, ocupând 4—5 camere luxos mobilate. Găsesc distanță mare între adevărul ce-l declară cei doi și între aparențe. Și nu găsesc raport între câștig și contribuțiune.

Acelaș lucru s'ar putea spune și despre o sumedenie de medici.

Profesiștii liberi se sustrag dela purtarea sarcinilor ce le incumbă și lor. Aceasta o fac frustând statul și împingând sarcinile pe aceia pe a căror spinare își sprijinesc ei existențele lor, uneori, parazitare.

Un control al venitelor liberprofesiștilor n'ar strica. Iar dacă cei avizați ar dovedi mai multă cinste aceasta ar impune și i-ar ridica în fața lumii la acelaș nivel moral la care se găseau odată.

A.

Cursuri de asistență socială la Arad.

Astra Medicală din Arad în dorința de a da un imbold operei de asistență din orașul nostru a inaugurat în ziua de 1 Februarie a. c. orele 6 p. m. o serie de cursuri pentru suroși de ocrotire benevole. La aceste cursuri poate lua parte orice doamnă și domnișoară din societatea românească, care dorește să contribuie cu munca sa la remedierea multor mizerii trupești și sufletești care bântuie astăzi omenirea. Cursurile se țin în zilele de Marți și Joi a fiecărei săptămâni între orele 6—7 p. m. în sala de fizică a liceului Moise Nicoară după următorul program:

1. Noțiuni generale de anatomie fiziologie și prim ajutor medical: D. I. Moldovan medic primar directorul Spitalul de stat.

2. Igiena în general, desinfecția și bacteriologia: Dr. Leon Prodan medic șef al laboratorului de bacteriologie.

3. Igiena școlară: D. Dr. V. Cucu medic șef al municipiului.

4. Igiena industrială: D. Dr. D. Cosma medic șef al Casei Cercuale.

5. Igiena parvinei și cancerul: D. Ștefan Albu medic primar-director al Școlii de moașe.

6. Puericultura: D. Dr. C. Radu medic primar director al Spitalului de copii.

7. Boalele contagioase și profilaxia lor: D. Dr. I. Pescariu fost asistent al Clinicii Medicale Cluj.

8. Boalele sociale și profilaxia lor: a) sifilisul dr. E. Colbazi medic primar Spitalul de stat. b) tuberculoza dr. P. Siartău directorul Sanatoriului tbc. c) Alcoolismul dr. I. Pleșa medic de circ. urbană.

Cursurile sunt astfel întocmite ca să poată da cunoștințele sanitare și igienice absolut necesare oricărui om cult. Doamnele și domnișoarele pot participa la cursuri fără înscriere prealabilă.

PACE CU RUSIA.

de d. VLĂBESCU ALBESŢI.

Povestea neamului nostru, ne dovedeşte că aşezarea noastră în hotarele de azi e de mii de ani, dela naştere. Am fost, după cum ştim, fărâmiţi şi mereu hărţuiţi de vecini cu gânduri de cucerire şi pradă.

Când Turcii, când Ruşii, când Ungurii şi Austriacii, toţi au gustat din bunurile ţării noastre, şi ne-au rupt chiar, din pământul strămoşesc.

Dela suferinţă chinătoare şi robie soră cu moartea, Dumnezeu prin voia Lui, şi jertfa celor opt sute de mii de feciori, ne-a dat lumina cea adevărată, binecuvântând viaţa noastră, între vechile hotare.

Sunt hotarele străjuite de arcaşii lui Ştefan cel Sfânt, şi a viteazului Mihaiu, împânzite de plaiurile lui Horia şi a lui Iancu.

Intre aceste hotare, se aşează viaţa noastră de azi, şi cu aceiaşi vecini de odinioară, afară de Turci şi de Austriaci, îndepărtaţi acum de graniţele noastre şi potoliţi pentru totdeauna în poftele de răpire şi pradă.

Ungurii, care până ieri au avut aceeaşi ţară cu Austriecii, deşi nu au gânduri cinstite faţă de noi, totuşi sunt nevoiţi să facă pe oamenii cumînţi, căci cu toată mândria lor, le e teamă de puterea noastră. Povestea e la fel cu Bulgarii, iar Sârbii, cari au dus greul războiului, la olaltă cu noi, ne sunt prieteni.

Nu tot aşa se întâmplă cu Ruşii. Un popor de o sută milioane, o mare împărăţie care s'a prăbuşit în revoluţie, şi care de zece ani trăeşte zile grele, fără împărat şi cu un guvern de bolşevici, care au luat stăpânirea prin foc, dărâmare şi moarte.

Nici o ţară din lume, nu mai avea legături cu Rusia, iar noi, o duceam şi mai greu.

Ştim cu toţii, că am început războiul împreună, tovarăşi de luptă, şi ne aducem aminte cu groază de tot răul ce ni l-au pricinuit în loitul luptelor.

Ne-am despărţit urât, vrăjmaşeste, şi mai ales prin alipirea Basarabiei, răpită din trupul Moldovei acum una sută şaptesprezece ani, Ruşii ne priviau cu pismă.

Războiul a dărâmat în toate ţările prinse în el, vechile gospodării, a ruinat multe bogăţii şi a pricinuit multe naşteri.

Şi noi, cari am pătimit şi cei la fel cu noi, au nevoie de lungă pace şi linişte, ca să poată să îşi aşeze gospodăria ţărilor, în care trăesc, şi să scape de nevoile grele, aduse de război.

S'au muncit toate popoarele să induplece pe conducătorii de azi, ai Rusiei, spre pace şi bune legături cu vecinii, dar nu a fost chip.

Gândul lor de răzvrătire, pofta lor de a dărâma totul, nu trăiau numai acolo la ei acasă, adică în Rusia, ar fi dorit ca aceste pofte şi gânduri să treacă hotarele lor, şi în alte ţări şi de se poate în toată lumea.

În toate ţările, au pricinuit nelinişte, dar dărâmarea n'au putut-o înfăptui.

Şi la noi, au încercat şi încearcă, prin iscoade, streine de neamul nostru, dar nu izbutesc.

Cunoaştem noi suferinţele răzvrătirii, şi nu ne vom da pe mâna nebuniei ruseşti, tocmai acum când D-zeu ne-a ajutat să fim toţi fraţi la olaltă, şi să avem o Ţară mărită cu jertfa sângelui şi rădicată prin înţelepciunea conducătorilor de azi.

Am arătat, binele ce-l da aduce Ţării, împrumutul înfăptuit de guvernul partidului naţional-ţărănesc.

Acest împrumut, care ne ajută din nou gospodărirea ţării, ne va fi mai folositor acum, când guvernul de azi, a putut prin înţeleptii lui conducători, să facă pace cu Rusia.

E o mare biruinţă a partidului naţional-ţărănesc.

De-acum, putem cu mai multă linişte să ne vedem de gospodăria noastră din ţară, şi să avem cu Rusia vechile legături de buni vecini, care ne erau de folos şi nouă şi lor.

Această pace, a fost pecetluită, cu semnătura tuturor ţărilor mari.

Este o binecuvântare şi pentru noi şi pentru toată lumea.

(„Ţărănişmul”).

Un exemplu de urmat.

Prefectul judeţului Neamţ din Moldova Dl Duşa Isăcescu a dat ordin mai nou ca dñii pretori să controleze gestiunile comunelor din judeţ, deoarece s'a convins singur în urma miilor de reclamaţii făcute de ţărani din judeţ că aproape la toate consiliile comunale s'au găsit ne-reguli în administrarea treburilor comunale. Aceasta dispoziţie a dlui prefect e primită cu bucurie în întreg judeţul deoarece să sperem că în felul acesta se vor descoperi ilegalităţile săvârşite şi se vor pedepsi cei vinovaţi. E de dorit ca şi la noi în judeţ dñii pretori să controleze gestiunile comunelor așa după cum dispune legea administrativă căci în judeţul Arad sunt poate mai multe ilegalităţi săvârşite de consiliile liberale decât în judeţul Neamţ. Pretorii judeţului Arad să fie mai activi şi se descopere dânsi ilegalităţile săvârşite de primari liberali să se intereseze mai mult de bunul mers al serviciilor din plasele lor, ca până acuma, să trateze blând cu oamenii atât dânsi cât şi notari comunali, căci dânsi sunt pentru popor, în poporul pentru ei.

Impozite.

Ne sosesc zilnic plângeri din partea funcţionarilor publici, scotându-se în relief în acele plângeri, impozitele celea mari, cari le plătesc dânsii după salariul lor din care nu pot ascunde nimica, ca să nu fie imposibil așa după cum fac acei contribuabili cu profesiuni libere. Plângerile sunt motivate mai ales când ni s'a adus la cunoştinţă, că la Comisia II. specială, au fost impuşi advocaţi, cari câştiga anual multe milioane, abia după vro 2-3 sute mii Lei. E drept aceasta comisie constă din reprezentantul fiscalului şi din 2 advocaţi ca membri. E cam curioasă aceasta compoziţie. Dl administrator financiar nu are nimica de zis la toate acestea? Vom reveni.

Amânarea alegerilor pentru Senat pe ziua de 14 Aprilie 1928.

Luni seara la oarele 9 d. Dr. Iustin Marşicu prefectul judeţului Arad a primit o telegramă dela Ministerul de Interne, prin care i se comunică că din cauza gerului şi viscului ce băntuie deosebi în Vechiul Regat şi Basarabia, alegerile partiale pentru Camera şi Senat, cari erau, defile pe ziua de 20 Februarie 1929, s'au amânat pe ziua de 14 Aprilie 1929.

Fraţi Săteni! Dacă împrejurările au voit ca aceste alegeri să se amâne, folosiţi acest timp de 7 săptămâni pentru a vă strânge rândurile puternice în jurul steagului partidului naţional-ţărănesc şi a face zid de care să se sfarme toate încercările de ură şi desbinere a oamenilor de dizordine şi fără suflet!

Trăiască partidul naţional-ţărănesc!

DOR ASCUNS.

E ceriul senin
Şi zărta senină
Şi paserii revin
Din ţară străină.

Isvoarele iar
Sburdalnice saltă
Şi iarăş răsar,
Flori albe pe baltă.

Şi aerul lin,
E plin de cântare!
Şi ceriul senin,
E plin de visare!

Ci numai eu,
De sub fereastră,
Privesc mereu
Spre zarea — albastră.

Când toţi îşi au
Aici plăcerea,
Acolo vreau
Să-mi stâng durerea!

Marele succes al guvernului Iuliu Maniu.

În săptămâna trecută guvernul domnului Iuliu Maniu i-a dat împătornicirea ministerului nostru din Varşovia Dñi Carol Davila ca să întreprindă o călătorie diplomatică în Rusia sovietică pentruca în Moscova să iscălească protocolul propus de Rusia prin care se obligă Rusia că nu ne va ataca, nu va începe război în contra noastră pe chestiuni teritoriale. Acest protocol care a luat fiinţă în urma pactului Kellog, a fost semnat şi de ministerul Poloniei la Moscova de reprezentanţi Statelor Baltice Estonia şi Letonia. Iscălirea acestui protocol are o deosebită importanţă pentru noi Români. Sovietele au recunoscut în mod tacit alipirea Basarabiei la Patria mamă. Aceasta recunoaştere este un succes extraordinar de mare a guvernului naţional-ţărănesc, care conduce destinele ţării abia de trei luni. După semnarea acestui protocol ţara noastră nu va mai avea de a ţinea o armată întregă pentru paza frontierei dinspre Rusia, Basarabia nu va mai trăi tot cu teama unei invazii ruseşti. Provincia dintre Prut şi Nistru îşi vor putea începe marea operă de refacere economică-culturală. Ţara noastră a dat dovadă şi de data aceasta că este o ţară pacinică care doreşte ca să trăiască în bună prietenie cu toţi vecini. Dealtcum strănătatea s'a convins singură de intenţiunile pacifice ce le propagă guvernul Dñi Iuliu Maniu.

Şcolare:

Întrebăm pe Dl inspector şcolar regional din Timişoara, că este admisibil ca la un liceu de fete să fie director un bărbat atunci când la acel liceu sunt destule profesoare, cari ar putea implini cu destulă energie postul de director. Ştim că un domn medic a fost înlocuit cu o domnişoară medic la o şcoală normală de fete pe acel motiv, că este bărbat cu atât mai vădit, trebuie înlocuit un director bărbat dela un liceu de fete cu o domnişoară. Aşteptăm ca să înceteze protecţiunile faţă de unele persoane, cari au cam abuzat chiar şi de protecţiunii primit până acuma. Vrem egalitate.

CINEMA URANIA

Dela 24

LOOPING THE LOOP

Cu Jeany Juzo, Werner Krautz, Warwick Ward

Rep. incepe la orele 5, 7 şi 9

Di ministru Răducanu vine în ajutorul minoritarilor fără de lucru.

Nu a trecut o lună de când Di ministru Răducanu a vizitat Valea Jiului, convingându-se personal de mizeria care există între mii de muncitori concediați din lucru de către minele de cărbuni dela Petroșani și iată că a început o nouă acțiune pentru a le veni în ajutor la toți muncitorii fără de lucru din întreaga țară. Pentru cei de pe Valea Jiului le-a exoperat un ajutor de 5 milioane Lei și le-a exoperat ca ministerul lucrărilor publice să construiască șosele dându-le astfel posibilitatea de lucru. În 5 Februarie a convocat la Minister pe toți reprezentanții industriei din țară pentru a se consfătuși asupra măsurilor prin care s-ar putea preveni concedierile în număr mare ale lucrătorilor.

Di ministru a rugat pe reprezentanții industriașilor de a stăvili concedierile. Afară de aceea s'au dat ajutoare bănești în mai multe orașe muncitorilor fără de lucru.

Magnații Ardealului.

În dările de seamă despre diferite serbări, baluri cari se țin în orașele din Ardeal, nu odată întâlnim serii întregi de grofi, baroni, cavaleri și mai știe burul Dumnezeu câte și câte grade de diferențiere socială. Ne pare ceva anost ca zece ani de trăgii într-o țară democrată până la cele mai neînsemnate orânduiri, să se păstreze încă acele titluri, pe cari nu le recunoaște nici o lege românească și dacă nu mă înșel există chiar texte de legi cari interzic întrebuințarea lor.

În zilele acestea de plin fordism și americanizare, când munca cinstită constituie cea mai pretuită valoare socială, ni-se pare cel puțin caraghios, că se mai găsească oameni rămași cu mentalitatea în epoca feudalismului și iobăgici. Se vede însă, că există încă popoare cari n'au putut să se emancipeze de sub mentalitatea vremurilor când nasterea cătădixea pe unii în stăpâni și pe alții în slugi.

Oricum ar fi în respectul legilor noastre românești, cerem instanțelor chemate să se ocupe de aceasta chestiune, ca să se sesizeze din oficiu, cerând respectarea legii și la nevoie luând chiar drastice sancțiuni contra acelor cari se complac în rolul de nemeși sau slugi devotați lor.

În idolatrizarea muncii cinștite pe care o propagă astăzi pe toate drumurile apostolii noilor orientări sociale, menținerea prin obicei a unor titluri sarbede și goale slujește în mod negativ educația generațiilor școlare. Iată pentru ce stăruim în cererea ca să dispară grofi, baronii și „ritterii” din terminologia socială zilnică și cu ei deodată să se scoată și din literatură acele scrieri lipsite de duh prin cari se cântă romanticismul grofului căsătorit cu fosta sa servitoare sau grofoaicei care își face mendrele dragostoase cu lacheul sau soferul. Venalitatea și sadismul unei clase moarte nu poate avea nimic comun cu spiritul vremurilor noi. Romanticismul nostru fiind astăzi spre corul, care în mijlocul piedecilor de tot felul, se ridică bzuitor prin munca lui, prin cinștea lui, prin stăruința, energia și perseverența sa. În aceeași ordine de idei cerem teatrului, cinematografulor, ca să renunțe la filmele seci cari își brodează acțiunea pe temeiul diferențierilor de clase sociale și să ne aducă filme sănătoase, capabile să servească un imbold la muncă.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”

Sfaturi pentru gospodări.

Despre săratul vitelor.

Sarea face parte din sângele din organismul vitelor. Ea se unește cu sărurile de calium din nutreți și ese din organism în formă de natron în udul vitelor.

Sărurile de calium se întregesc din nutreți, dar sarea din sânge trebuie să le-o dăm vitelor prin sărare.

Cu cât o vită folosește mai mult nutreți are lipsă de mai multă sare maicuscă când hrănim cu nutreți verde, sfeclă sau rădăcinoase.

Vitei sugaci nu au nevoie de sare.

Vitele cornute au nevoie de 4—10 grame de sare pentru fiecare 100 kg. greutate corporală pe zi. La porci totașa.

Vacile cu lapte au nevoie de 20—40 gr. sare pe zi și pe cap.

La cai să le dăm 10—20 gr. pe zi și cap.

Prea multă sare strică la vite deoarece împiedecă formarea și creșterea cărnei.

Sângerarea mitrei.

Adescori se întâmplă că vaca, fată înainte de vreme sau chiar la vreme și totuș pierde foarte mult sânge, din cauza că pelița acoperitoare (plodul) se rupe cu greu din mîtră și vasele sîngelui nu sunt destul de bine încheiate.

În cazuri de acesta vom vărsa apă roze în fătătoare cu soluție de tîpsă.

Putem să facem și câteva injecții de ergolin sau extras de hidrastis sub piele și sângele va înceta se mai curgă.

Porcul domestic.

Porcul domestic este dintre toate animalele domestice cel mai răspândit atât între popoarele civilizate cât și necivilizate.

Omul sărac care nu are posibilitatea de a-și ține cal sau vacă este fericit dacă vede în curtea sa pe cum se zice: „O coadă de porc” care-l scuteste de o grijă atât de mare pentru iarnă.

Cu un capital mic fiecare om poate începe prășia lui având în vedere faptul din punct de vedere economic destul de important ca: seroafa aducându-și de curând urmași, capitalul investit se reînnoiește în scurt timp fie prin vinderea purceilor pentru bucăți de delicatose (fripură) fie prin vinderea acestora la 6—12 luni pentru îngrășat sau prășia.

Porcul nu are pretensiuni mari, afară de curățenia grajdului. La îngrijire și în ce privește nutrețul necesar este cel mai modest animal domestic și răsplătește mai bine hrana ce i s'a dat.

Toate teritoarele improductive ale gospodăriei, rămășițele din producțiunile fabricelor, lăptăriilor și bucătăriei, se preface în scurt timp în untură și carne.

În ce privește boalele lui atât de periculoase, avem prin îngrijire igienică, corespunzătoare, prin vaccinare și apărare și vindecare, o armă, de care trebuie să ne folosim.

Pentru rentabilitatea creșterii lor avem însă să ne însușim principiul crescătorului englez: „La o parte cu animalele multe și rele, să avem animale puține, dar bune”.

Ing. Agr. Insp. cl. I.

Nicolae Popescu

Directorul Camerei de
Agricultură Arad.

APOLLO
Dela 25
HALLO WIEN
Cu Lyane Hayd și Ida Wüal
Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

INFORMAȚIUNI

— **NOUILE MONEDE.** Conform noilor legi financiare votate cu prilejul stabilizării valutei Românești, s'a hotărît între altele și emiterea de noi monede hârtie și de metal. Nouile monede hârtie vor fi de 100, 200, 500, 1000 și 5000 lei. Cele de metal vor fi de 1, 2, 5 și 20 lei. S'au luat măsuri pentru pregătirea modelelor în vederea tipăririi și baterii noilor monede.

— **TRATATIVELE ÎN CHESTIA OPTANȚILOR.** Delegațiile, Română și ungară, intrunite la San Remo pentru desbaterea chestiunii optanților au decis întreruperea tratativelor și reluarea lor în ziua de 15 Martie. Întâlnirea delegațiilor va avea loc, la data de mai sus, în capitala Austriei, la Viena. Guvernele înteresate vor cere Societății Ligei Națiunilor amânarea chestiunii optanților, pentru sesiunea din Iunie, deși această chestiune era luată în ordinea de zi a sesiunii din Martie a Consiliului Ligei.

— **MARI FRAUDE LA TÂRGUL-MUREȘ.** Ministerul de finanțe a însărcinat pe inspectorul general financiar P. Floria să verifice gestiunea fabricii de zahăr din Tg-Mureș. Fabrica de zahăr din Tg-Mureș s'a făcut vinovată de fraude comise față de fisco prin sustragerea venitului său dela impuneri. Cercetările de până acum au stabilit că această fabrică a frustat statul cu o sumă de peste 150 milioane lei. În această afacere sunt implicate persoane suprapuse din ministerul de finanțe, ca secretarul general Simionescu, mare exponent liberal.

— **ÎN COMUNA MANDRULOȘ** s'a ținut în ziua de 6 Februarie 1929 adunarea generală în Sala lui Sabin Petru pentru a înființa organizația partidului național-tărănesc, la care au luat parte mai mulți de peste 200 de membri cari au ales ca președinte pe d. Ioan Ștefanuț, vicepreședinte pe d. Cati Constantin, casier: Cati Dimitrie. Membrii: Pauli Ioan, Ștefanuț Petru, Petru Rujan, Clădovan Pascu, Cociuban Petru, Petru Criști, Morar Crăciun, George Nedescu, Ștefanuț Vasile, Șanta Savu, Ioan Colțau, Pascu Ștefanuț, Dimitrie Nedescu, George Ștefanuț.

No. G. 2943—1928.

Publicație de vânzare.

În baza deciziei Judecătoriei Rurale Buteni No. G. 2943—1928, 1 bicicletă și alte mobile prețuite în suma de 18500 lei, cuprinse în favorul lui Simion Brânda reprezentat prin Dr. Aurel Muntean avocat Buteni pentru suma de 6322 lei capital și accesorii, se vor vinde la licitație publică în comuna Buteni, casa No. 183, în ziua de 2 Martie 1929, oarele 4 p. m. conform art. 107 și 108 din Legea exec. Buteni, la 12 Februarie 1929.

Portărel: (ss) **V. Popescu.**

Publicațiune de esarândare.

Pentru esarândarea unui local de prăvălie aparținător masei falimentare Paleu Lazar din Pâncota, subsemnatul curator de masă fixează licitație publică pe ziua de **4 Martie 1929 ora 2 p. m.** la fața locului în Pâncota.

Chiria anuală ca preț de strigare este de 42.000 Lei.

Amatorii vor putea înainta oferte și în scris până la începerea licitației și oferta ulterioară până la hotărârea conziliului falimentar.

Condițiunile detaliate se pot cunoaște de la subsemnatul curator.

Șiria la 20 Februarie 1929.

Dr. Dimitrie Rohan.

avocat, curator de masă.

CINEMATOGRAFUL ELISABETA.

Dela 23

Amor de Cadet

Reprezentațiile încep la orele 5, 7 și 9

Notariatul Cencual Chisindia.
Nr. 1540—928.

PUBLICAȚIUNEA

Rămânând fără rezultat licitațiunea publicată pe ziua de 13 Februarie 1929, se publică din nou licitațiune pe ziua de 19 Martie 1929 pentru toate lucrările, reparațiunile și furniturile necesare Comunelor Chisindia, Paiușeni și Văscaja, aparținătoare acestui Notariat pe anul 1929 și anume:

1. Pentru furnituri de cancelarie.
2. Pentru furnizarea materialului de iluminat.
3. Pentru 83 m³ lemne de foc, pentru tăiatul și transportul lor.
4. Pentru toate reparațiunile, lucrările și furniturile necesare edificiilor, fântânilor, podurilor și digurilor.
5. Pentru registre și imprimare, hârtie și rechizite de scris.
6. Pentru mobilier și reparațiuni de mobilier.
7. Pentru repararea trăsorei Comunale și întreținerea acesteia.
9. Stărpirea ciorilor.
10. Pentru lucrări și furnituri de material necesar construirii digurilor și drumurilor Comunale.
11. Pentru furnizări de medicamente.
12. Pentru lucrările și furnizarea materialului și furajelor necesare întreținerii reproducătorilor înscuși și îngrijirea și întreținerea acestora.
13. Pentru lucrările, reparațiile și furnizarea materialului necesar întreținerii cimitirului de animale.
14. Pentru furnizarea echipamentului și armamentului necesar garzilor Comunale, precum și diferite lucrări de reparație.
15. Pentru vopsirea ușilor și ferestrelor precum și mobilierului Primăriei.

Licitațiunea se va ține în biroul Notariat din Chisindia, cu ofertă închisă și în conformitate cu art. 72—83 din Legea Cont. Publice.

Chisindia, la 13 Februarie 1929.

Notariatul.

Primăria comunei Semlac.
No. 166—1929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria comunei Semlac publică licitație publică pe ziua de 19 Februarie 1929, pentru următoarele:

1. Pentru cumpărarea unui taur, patru veri și cinci berbeci, animale de prăsilă, la oara 3 p. m.
2. Pentru cărăușirea nisipului pe drumul comunal, la oara 8 a. m.
3. Pentru furnizarea alor 150 m. lemne de foc, pe seama primăriei și școalelor pe anul 1929, la oarele 9 a. m.
4. Pentru tăierea ierbii din talamide, la oara 8 a. m.
5. Pentru arândarea pământurilor din Nimășel și Cutina și pentru arendarea terenului obținut ca loc zootehnic, la oara 9 a. m.
6. Pentru reparații mărunte ce se vor ivi din caz în caz, în decursul anului 1929 la edificiile, grajdurile, fântânile, abator și poduri comunale, la oara 10 a. m.
7. Pentru cumpărarea porumbului, ovășului, țărățelor, și a urlăului necesar pentru întreținerea cailor comunali și a animalelor de prăsilă ale comunei pe anul 1929, la 10 a. m.
8. Pentru repararea trăsurilor, căruțelor, harnașamentelor, recvizitelor de pompier și potcovirea cailor pe anul 1929, la oara 10 a. m.
9. Pentru arendarea dreptului de vamă a târgurilor de țară și săptămânale, la oara 10 a. m.
10. Pentru furnizarea mobilierului necesar primăriei comunale în anul 1929, cum perdele mese stergare și diferite necesități mărunte ale gospodăriei comunale, la oara 10 și 30 minute.
11. Pentru confecționarea de haină pentru poliști și servitori comunal, la oarele 10 și 45 minute.

12. Pentru vinderea unui taur neap pentru reproducțiuni, la oarele 11 a. m.

13. Pentru compactarea registrelor și cărților de legi, asemenea pentru furnizarea hârtii imprimatelor și rechizitelor de scris necesare primăriei pe anul 1929, la oarele 12.

14. Pentru cumpărarea unui cal necesar cărăușitului comunal, la oarele 2 p. m.

15. Pentru cumpărarea unei căruțe cu arcuri, la oarele 11 și 45 minute a. m.

Licitațiunile se vor ține cu salvagardarea dispozițiilor provăzute de legea contabilității publice.

Detaliile se primesc în fiecare zi de lucru la primărie.

Semlac, la 10 Februarie 1929.

Primăria.

Primăria comunei Ilteu.
No. 40—1929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria comunei Ilteu, publică concurs pentru îndeplinirea postului de covaci comunal.

Condițiunile se pot vedea zilnic la biroul notarului între oarele oficioase.

Cererea se va înainta cel mai târziu până în 1 Aprilie 1929.

Ilteu la 19 Februarie 1929.

Primăria.

Nr. 319—929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria comunei Sebiș publică licitație pe 22 Martie 1929 a. m. 10 ore, pentru darea în întreprindere a înprejmuirea locului de țârg.

Condițiunile se pot vedea la primăria.

Sebiș, la 5 Februarie 1929.

Primar.

Judecătoria Rurală Buteni, secția cărții funduare.

No. 1509—1928 cf.

Extract din publicațiunea de licitație.

În cererea făcută de urmăritoarea firmă „Victoria” instituit de credit și economii s. a. Judecătoria Rurală Buteni, secția cf., a ordonat licitațiunea execuțională asupra 11—16 părți a imobilului cuprins în protocolul cf. No. 138 a comunei Sebiș, circumscripția Judecătoriei Rurale Buteni sub No. de ordine A. I. 1. 9. No. top. (325, 326), 1058a—2 (casa No. 152, cu curte și cu grădină și cănepiște) cu prețul de strigare 25.000 lei, pentru încasarea creanței de 80.000 lei, capital și accesorii. Licitațiunea se va ține în ziua de 28 Martie, 1929 ora 10 a. m. la casa comunală a comunei Sebiș. Imobilul ce va fi licitat, nu va fi vândut pe un preț mai mic de cât jumătate din prețul de strigare. Cei cari doresc ca să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul Judecătoresc din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau în efecte de cauție socotite după cursul fixat în § 42 Legea LX. 1881, sau să predea aceluiași delegat chitanța constatând depunerea, Judecătorește prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație. (§ 147, 150, 170, Legea LX. 1881, § 21, Legea XL, 1908.) Dacă nimeni nu oferă mai mult de cât cel care a oferit, pentru imobil un preț mai urcat decăt cel de strigare, este dator să întregască imediat garanția conform fixată procentului prețului de strigare, la aceeași parte procentuală a prețului de a oferit. (§ 25. XL. 1908.)

Dat în Buteni, la 24 Noembrie 1928. (ss) Dr. Erdős M. Judecător. Pentru conformitate: Director de cf. Koczka.

Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”

No. 215—1929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria Șeitin publică licitație cu oferte închise pe ziua de 22 Mărtie 1929 a. m. ora 10 pentru instalarea iluminăției electricei în comună prin concesionare pe timp de 30 ani.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la Primăria.

În caz că licitația I. v'a rămânea fără rezultat, licitația a II-a se v'a ține în 8 Aprilie 1929 a. m. ora 10.

Șeitin la 7 Februarie 1929.

Primăria.

No. 78.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria comunei Pănatulnou publică licitațiune publică pentru vânzarea alor 3 veri comunali neapți pe ziua de 22 Febr. 1929 ora 9 la primăria comună prin strigare. Prețul de strigare este 4500 lei, și pentru vânzarea alor 2 tauri comunali pe ziua de 8 Martie 1929 ora 10 la oborul orașului Arad, ambele cu respectarea art. 72 și urm. din legea contabilității publice.

Pănatulnou, la 26 Ianuarie 1929.

Primăria.

ROMANIA

Comitetul Școlar Județean Arad.
Nr. 540—1929.

PUBLICAȚIUNEA

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 14 Martie 1929, ora 12 a. m. se va ține o nouă licitație publică cu termen scurt în localul Prefecturii județului, pentru furnizarea mobilierului necesar școalelor noi edificate din județul Arad și anume:

390 buc. bănci școlare (pentru câte 2 copii).

16 buc. table negre.

17 buc. catedre cu podiu.

12 buc. dulapuri pentru arhivă.

11 buc. dulapuri pentru bibliotecă.

Devizele, planurile și condițiunile relative acestora construiți se pot vedea în biroul Comitetului școlar jud. la Prefectura județului, camera Nr. 43 în zilele de lucru dela ora 11—13.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu legea contabilității publice (Art. 72—82) și condițiunile generale pentru întreprinderi de lucrări publice și cu oferte închise și sigilate pe cari concurenții vor înainta Comitetului școlar județean la licitațiunea publică.

Amatorii vor depune deodată cu ofertele și o garanție provizorie de 4 proc. pentru suma de 590.800 Lei la valoarea lucrărilor în numerar sau efecte de Stat. Garanția se va majora la 10 proc. de amatorul care va dobânda lucrările.

Arad, la 20 Februarie 1929.

Prefect:
Dr. LAZAR.

Secretar:
V. SPATARU.

No. 220—1929.

PUBLICAȚIUNEA

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 1 Martie 1929, în caz de nereușita în ziua de 8 Martie 1929 ora 10 a. m. se vor vinde pe cale de licitație publică în oborul orașului Arad 2 veri superflui, apți de prăsilă.

Glogova, la 8 Februarie 1929.

Primăria comunei Glogova.

269—1929.

Tabloul.

Tânărilor născuți în 1908 luați în tabela de recensământ a comunei Glogova, cari se află în loc necunoscut.

Mag Stefan Ioan, tatăl Iosif, mama Rozalia Kovács, r. cat. maghiar.

Szabó Iosif, tatăl Iosif, mama Maria Perlaki, r. cat. maghiar.

Glogova, la 15 Febr. 1929.

Primăria comunei Glogova.